

Gazy - humanitární shozy: pouhá kouřová clona

Od **3. března 2025** uvalilo Izrael **úplnou blokádu Pásmu Gazy**, domova **2,3 milionu lidí**, z nichž většinu tvoří děti. Ministr financí **Bezalel Smotrich** prohlásil: *“Do Gazy neprojde ani zrnko pšenice.”* Tento výrok se stal politikou genocidy. V následujících měsících se území ponořilo do **fáze 5 hladomoru**, což je nejkatastrofičtější úroveň podle **Integrované klasifikace potravinové bezpečnosti (IPC)**.

Do července 2025 došly v nemocnicích v Gaze anestetika a jídlo, lékaři kolabovali hlady během operací a desítky dětí již zemřely na vyhladovění. „Léčíme ostatní, zatímco my sami potřebujeme léčení,“ napsal **Dr. Fadi Bora**, chirurg z Gazy, po 12hodinové směně na lačno. Nejedná se o válečné narušení – je to **záměrné vyhladovění**, použité jako zbraň.

Právní případ: Jasná porušení ze strany Izraele

Jako **okupační mocnost** je Izrael právně povinen podle **článku 55 Čtvrté ženevské Islamu** zajistit dodávky potravin a zdravotnických potřeb. Místo toho blokuje, bombarduje a kontroluje veškerou pomoc přicházející do Gazy.

Podle **mezinárodního humanitárního práva** je **vyhladovění civilistů jako metoda válčení válečným zločinem** (Římský statut, článek 8(2)(b)(xxv)). Jde také o závažné porušení **společného článku 3 Ženevských úmluv**, který zakazuje „násilí na životě a osobě“, včetně činů způsobujících smrt zbavením.

Izrael také **vzdoruje prozatímním opatřením vydaným Mezinárodním soudním dvorem (ICJ) v lednu a březnu 2024**, která mu ukládala umožnit humanitární pomoc a zabránit činům přispívajícím ke genocidě. Tato opatření jsou závazná. Izrael je otevřeně ignoruje.

Mezinárodní odpovědnost chránit

Kromě povinností Izraele jsou všechny členské státy OSN vázány **Úmluvou o genocidě**, která vyžaduje **prevenci** genocidy – nejen její potrestání po skutku. Rozsudek **ICJ z roku 2007 Bosna vs. Srbsko** tento povinnost potvrdil: státy mohou být odpovědné, pokud nejdou, přestože měly možnost zasáhnout.

Rámec **Odpovědnosti chránit (R2P)** to posiluje: když stát není ochoten nebo schopen chránit své obyvatelstvo – nebo ještě hůř, je pachatelem – mezinárodní společenství **musí** jednat. V Gaze svět nejednal. Naopak to umožnil.

Časová osa je důležitá: Žádné shozy od března do července 2025

Je důležité opravit běžnou mylnou představu: **od března do července 2025 neprobíhaly žádné shozy**. Během kritických prvních měsíců izraelské blokády – kdy se podmínky hladomoru rychle zhoršovaly – **Izrael odmítl povolit jakékoli shozy**, a většina zemí se podřídila.

Teprve **27. července 2025**, pod obrovským mezinárodním tlakem a poté, co se objevily nezvratné obrazy vychrtlých dětí a zhroucených nemocnic, byly shozy obnoveny. To znamená, že prvních **144 dní** blokády proběhlo **bez jediného leteckého doručení pomoci**.

Zdokumentované shozy od 27. července 2025

Dostupné záznamy uvádějí následující:

Datum	Zúčastněné země	Množství pomoci	Typ letadla (pokud je znám)
27. července 2025	Jordánsko, SAE	25 tun	Neuvedeno
31. července 2025	Pravděpodobně Jordánsko, SAE	43 balíčků pomoci	Neuvedeno
1. srpna 2025	Španělsko, Francie, Německo, Egypt, Jordánsko, SAE, Izrael	126 balíčků (~57 tun)	Kombinace: potvrzeny C-130 a A400M

Tyto dodávky – přestože zahrnují **více zemí a moderní letadla** – zůstávají **hrubě nedosta- tečné. OSN odhaduje, že je potřeba 2000–3000 tun denně** k naplnění minimálních hu- manitárních standardů v Gaze. **57 tun doručených 1. srpna** představuje **méně než 3 %** to- hoto požadavku.

Berlínský letecký most vs. shozy v Gaze: Faktické srovnání

Operace	Letů/den	Tun/den	Celková doba trvání	Použitá letadla
Berlínský letecký most (1948–49)	~541	~4 978	15 měsíců	C-47 (3,5 tuny), C-54 (10 tun), Avro York
Shozy v Gaze (2025)	~2–4 (pouze od 27. července)	22–57 (vrchol)	1 týden (probíhá)	C-130, A400M (nosnost až 37 tun)

Navzdory **moderním letadlům a lepší logistice** zůstávají shozy v Gaze **symbolickými ge- sty**, nikoli strategickými intervencemi. Berlínský letecký most zásoboval **2,2 milionu lidí** po více než rok s **staršími, menšími letadly** v poválečném prostředí. Populace Gazy je téměř

stejná, přesto je mezinárodní reakce **o několik řádů menší**, navzdory mnohem větším schopnostem.

Proč na tom záleží: Shozy jsou kouřovou clonou

Kontrast je zdrcující. V Berlíně **svět vzdoroval velmoci**, aby zachránil město. V Gaze **svět podléhá regionální moci** až do bodu spoluodpovědnosti.

Dnešní shozy neslouží jako skutečná řešení, ale jako **nástroje PR** – způsob, jak západní vlády **uklidňují domácí rozhořčení**, aniž by přímo čelily izraelské blokádě. Jsou **kouřovou clonou**, nikoli strategií.

ICC a ICJ se budou ptát: Bylo uděláno dost?

Právní zúčtování přijde. Až **Mezinárodní trestní soud (ICC)** a **Mezinárodní soudní dvůr (ICJ)** budou posuzovat hladomor v Gaze, zeptají se:

■ „Bylo uděláno dost a mohlo být uděláno více dříve?“

Odpověď bude:

■ **Příliš málo. Příliš pozdě. A záměrně.**

- **Příliš málo:** Dodaná pomoc byla **zlomek toho, co bylo možné**, i s moderními letadly a mezinárodní koordinací.
- **Příliš pozdě:** Začala **až poté, co vrcholil globální rozruch**, a poté, co hladomor již dosáhl **katastrofických, nevratných úrovní**.

Tento verdikt neodsoudí pouze Izrael. Bude **implikovat vlády, které tuto zvěrstvo umožnily**:

- **Spojené státy**, za diplomatickou ochranu Izraele a dodávky zbraní
- **Německo**, za blokování jazyka příměří a vývoz vojenského zboží
- **Spojené království**, za poskytování symbolické pomoci při odmítání zpochybnit blokádu
- A další, kteří dovolili, aby se hladovění stalo strategií.

Historie jim neodpustí

V roce 1948 svět zorganizoval největší humanitární letecký most v historii. V roce 2025 nechal **celou populaci hladovět**, nabízejíc symbolické shozy **teprve poté**, co vychrtlé děti zaplnily obrazovky a časové osy.

Zúčtování přijde – v **soudních síních**, v **archivech** a v **soudu budoucích generací**.